

SENSORVEILEDNING

Emnekode:	SFB10711
Emnenavn:	Metodekurs I: Grunnleggende matematikk og statistikk. Deleksamen 1: Individuell, skriftlig fire timers eksamen i matematikk
Eksamensform:	Individuell, skriftlig fire timers eksamen
Dato:	27.11.2018
Faglærer(e):	Bjørnar Karlsen Kivedal
Eventuelt:	

Oppgave 1

- a) Bruker abc-formelen og får $x = \frac{5 \pm \sqrt{25 - 4 \cdot 2 \cdot 3}}{2 \cdot 2} = \frac{5 \pm \sqrt{1}}{4}$ Dette gir $x = \frac{6}{4} = \frac{3}{2}$ og $x = \frac{4}{4} = 1$
- b) Utfører polynomdivisjonen $f(x):(x+2)$ som gir andregradsfunksjonen fra a). Dvs. $x=3/2$, $x=1$ og $x=-2$ er løsninger.
- c) $x - 3x < -3 \Rightarrow -2x < -3 \Rightarrow 2x > 3 \Rightarrow x > \frac{3}{2}$
- d) $A = 224000 \frac{0,055}{1 - 1,055^{-20}} = 18744,17$
- e) Sum renter: $18744,17 \cdot 20 - 224000 = 150\ 883,40$

Oppgave 2

- a) Disse finner vi der $f'(x) = 3x^2 - 6x = 3x(x - 2) = 0$ som vi får dersom $3x = 0 \Rightarrow x = 0$ eller $x - 2 = 0 \Rightarrow x = 2$. Setter opp et fortegnsskjema for å se hvor funksjonen vokser og avtar: ... $f(x)$ vokser for $x < 0$ og $x > 2$ og avtar for $0 < x < 2$. Vi ser fra fortegnsskjemaet/førstederiverttesten at vi har et maksimumspunkt for $x=0$ og et minimumspunkt for $x=2$. Vi har at $f(0)=6$ og $f(2)=2$, samt at $f(-4)=-106$ og $f(4)=22$. Dermed er $x=-4$ globalt minimum og $x=4$ globalt maksimum, mens $x=0$ er lokalt maks og $x=2$ lokalt min.
- b) Vendepunktet finner vi der $f''(x) = 6x - 6 = 6(x - 1) = 0$ som vi får dersom $x - 1 = 0 \Rightarrow x = 1$. Setter opp et fortegnsskjema. Fra fortegnsskjemaet ser vi at funksjonen er konveks for $x > 1$ og konkav for $x < 1$
- c) Vi har at $f(1) = 1 - 3 + 6 = 4$ og $f'(1) = 3 - 6 = -3$. Tangenten i punktet $x=1$ blir da $y - f(1) = f'(1)(x - 1) \Rightarrow y - 4 = (-3)(x - 1) \Rightarrow y = -3x + 3 + 4 \Rightarrow y = 7 - 3x$

Oppgave 3a

- a) $f'(x) = \frac{1}{x^3 + 3x^2} \cdot (3x^2 + 6x) = \frac{3x^2 + 6x}{x^3 + 3x^2} = \frac{3x + 6}{x^2 + 3x}$
- b) $g'(x) = \frac{3 \cdot (x^2 + 4) - 3x \cdot 2x}{(x^2 + 4)^2} = \frac{3x^2 + 12 - 6x^2}{(x^2 + 4)^2} = \frac{12 - 3x^2}{(x^2 + 4)^2}$
- c) $h'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}} \cdot 2 + 2 \cdot (-2) \frac{1}{x^3} = \frac{1}{2\sqrt{x}} - \frac{4}{x^3}$

Oppgave 4

- a) Grensekostnaden: $K'(x) = x + 20$
- b) $A(x) = \frac{K(x)}{x} = 0,5x + 20 + \frac{300}{x}$. Minst der $A'(x) = 0,5 - \frac{300}{x^2} = 0 \Rightarrow \frac{300}{x^2} = 0,5 \Rightarrow x^2 = 600 \Rightarrow x = 24,49 \approx 24$
- c) $\pi(x) = 50x - (0,5x^2 + 20x + 300) = 30x - 0,5x^2 - 300$
- d) $\pi'(x) = 30 - x = 0 \Rightarrow x = 30$. $\pi(30) = 30 \cdot 30 - 0,5 \cdot 30^2 - 300 = 150$

Oppgave 5

- a) $52,4 \cdot 1,01^5 = 55,07$
- b) $S(6) = 52,4 \cdot \frac{1 - 1,01^6}{1 - 1,01} = 322,37$
- c) $52,4 \cdot 0,99^5 = 49,83$
- d) $52,4 \cdot 0,99^x = 26,2 \Rightarrow 0,99^x = 0,5 \Rightarrow \ln(0,99^x) = \ln 0,5 \Rightarrow x \ln 0,99 = \ln 0,5 \Rightarrow x = \frac{\ln 0,5}{\ln 0,99} = 68,97$
år

Oppgave 6

- a) $f'_x(x, y) = -4x + 8 + 2y$ og $f'_y(x, y) = 2x - 2y$. Av 2. orden: $f''_{xx}(x, y) = -4$ og $f''_{yy}(x, y) = -2$ og $f''_{xy}(x, y) = 2$
- b) Stasjonære punkter finner vi der $f'_x(x, y) = -4x + 8 + 2y = 0$ og $f'_y(x, y) = 2x - 2y = 0$. Sistnevnte gir $2x = 2y \Rightarrow x = y$. Setter dette inn i $f'_x(x, y) = 0$ som gir $-4x + 8 + 2x = 0 \Rightarrow -2x = -8 \Rightarrow 2x = 8 \Rightarrow x = 4$ og $y = 4$ og dermed punktet $(4, 4)$
Siden $AC - B^2 = (-4) \cdot (-2) - 2^2 = 8 - 4 = 4 > 0$ og $A < 0$ er punktet et toppunkt.
- c) Får da Lagrangefunksjonen $L(x, y) = -4x + 8 + 2y - \lambda(3x + 6y - 23)$. Deriverer mhp x og y og setter lik null:

$$L_x(x, y) = -4x + 8 + 2y - 3\lambda = 0 \Rightarrow 3\lambda = -4x + 8 + 2y$$

$$L_y(x, y) = 2x - 2y - 6\lambda = 0 \Rightarrow 6\lambda = 2x - 2y \Rightarrow 3\lambda = x - y$$

Setter $3\lambda = 3\lambda$:

$$-4x + 8 + 2y = x - y \Rightarrow 3y = 5x - 8 \Rightarrow y = \frac{5}{3}x - \frac{8}{3}$$

Setter dette inn i betingelsen

$$3x + 6\left(\frac{5}{3}x - \frac{8}{3}\right) = 23 \Rightarrow 3x + 10x - 16 = 23 \Rightarrow 13x = 39 \Rightarrow x = 3$$

Setter dette inn i betingelsen:

$$3 \cdot 3 + 6y = 23 \Rightarrow 6y = 23 - 9 \Rightarrow 6y = 14 \Rightarrow y = \frac{7}{3}$$